

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

ČESKÁ
ŠKOLNÍ
INSPEKCE

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Tabulka 1.6. Přibližné rozložení úloh dle požadavků na kódování pro PISA 2009: tištěné médium

Aspekt	% úloh vyžadujících posudek experta v oblasti kódování	% úloh nevyžadujících posudek experta v oblasti kódování	% z testu
Vyhledávání a získávání	11	14	25
Propojování a interpretace	14	36	50
Posuzování a vyhodnocování	18	7	25
CELKEM	43	57	100

Tabulka 1.7 Přibližné rozložení úloh dle požadavků na kódování pro PISA 2009: elektronické médium

Aspekt	% úloh vyžadujících posudek experta v oblasti kódování	% úloh nevyžadujících posudek experta v oblasti kódování	% z testu
Vyhledávání a získávání	0	25	25
Propojování a interpretace	0	35	35
Posuzování a vyhodnocování	15	5	20
Složený aspekt	15	5	20
CELKEM	30	70	100

Tabulky ukazují, že ačkoliv je v rámci uvedených aspektů patrné rozdělení úloh na ty, které vyžadují posudek kódera, a ty, které jej nevyžadují, není toto rozdělení vyrovnané. U aspektu posuzování a vyhodnocování při testování čtení v obou médiích a mezi složenými úlohami při testování čtení elektronických textů je větší podíl úloh s otevřenou odpovědí, které vyžadují odborný posudek kódera.

Kódování a bodování

Jednotlivým odpovědím žáků na testové úlohy jsou přiřazovány kódy. Odpovědi na otázky s výběrem odpovědi jsou hodnoceny více či méně automatizovaným postupem, při kterém je zaznamenána možnost, kterou si žák vybral z několika odpovědí. Odpovědi na otázky s tvorbou odpovědi vyžadují posudek člověka (odborníka na kódování), který vybere takový kód, který co nejlépe vystihuje odpověď, kterou žák napsal. Tento kód, ať je přidělen automaticky nebo kódérem, je poté převeden na body udělené za danou odpověď. U úloh s výběrem odpovědi či u jiných úloh s uzavřenou odpovědí, jako je výběr položky z rozbalovací nabídky v elektronickém médiu, je bodování relativně jednoduché: žák buď vybral odpověď, která byla předem stanovena jako správná (tedy je za danou položku udělen 1 bod), nebo jako nesprávná (0 bodů).

Pro úlohy s otevřenou odpovědí jsou pak připraveny modely pro udělení části bodů, které umožňují detailnější hodnocení. V některých případech jsou i částečné odpovědi lepší než jiné. Vzhledem k tomu, že zde částečné odpovědi vypovídají o vyšší úrovni čtenářské gramotnosti než nepřesné či nesprávné odpovědi, je za ně udělen částečný počet bodů. Tyto úlohy jsou pak bodovány polytomně, což znamená, že existuje plný počet bodů, jeden či více částečných bodových skóre a také nulový počet bodů. Psychometrické modely pro takovéto polytomní bodování jsou již pevně zavedené a v určitých případech jim je dáována přednost před dichotomním bodováním (udělení plného počtu bodů či žádného bodu), protože zohledňují více informací, které odpovědi obsahují. Interpretace polytomního bodování je však komplexnější, protože každá úloha se pak umístí na několika místech škály obtížnosti: jedno umístění pro úplné dopovědi s plným počtem bodů a další pro částečné